

Jaarverslag 2019

Een jaar van oud en nieuw

2019 kende mooie momenten. Allereerst werd de herziening voltooid van de 'oude' Bomen Effect Analyse, in de vakwereld bekend als BEA. De BEA werd in 2003 door de Bomenstichting geïntroduceerd als modelbeoordeling. De BEA geeft richtlijnen voor het in kaart brengen van de effecten op bomen van werkzaamheden en activiteiten in de openbare ruimte en voor het inventariseren van alternatieven waarbij bomen kunnen worden behouden. Aangezien de werkwijze bij het ontwerpen en uitvoeren van projecten in de buitenruimte sinds 2003 ingrijpend is veranderd, was een actualisatie nodig. Dit hebben we gedaan in samenwerking met CROW. De nieuwe uitgave is gepubliceerd met de titel *Richtlijn Bomen Effect Analyse*.

Een geheel nieuw product was de film *De stad als bos*: een korte film om de bijdragen van bomen aan het klimaatvraagstuk zichtbaar te maken. Op deze manier wil de Bomenstichting aan een groot publiek laten zien hoe belangrijk en onmisbaar bomen zijn voor een moderne stad als het gaat om zaken als waterbeheer, verkoeling, klimaat, fijnstof en een prettiger leefomgeving. De stad wordt benaderd als een ecosysteem, een samenhangend geheel van functies, zoals in een bos. Vandaar de titel *De stad als bos*.

In dit jaarverslag leest u meer over de BEA en de film en over onze activiteiten in 2019.

Bestuur

Het jaar 2019 kende ook een grote tegenslag. In januari werd onze voorzitter Hans Borren ernstig ziek. De behandeling sloeg niet aan; hij is op 20 juni overleden. In de korte tijd dat hij voorzitter was, heeft hij veel voor de Bomenstichting betekend. We gedenken hem met de woorden: aimabel, betrokken en enthousiast. Aan het eind van het jaar heeft het bestuur versterking gekregen van zijn broer, Jan Borren. Boomspecialist en al jaren bekend met de Bomenstichting. We zijn nog op zoek naar een nieuwe voorzitter en een secretaris, want de huidige secretaris, Frank Warendorf, heeft aan het eind van 2020 drie termijnen van drie jaar, het maximum volgens de statuten, als bestuurslid volgemaakt.

Met het oog op 2020

➤ 50-jarig bestaan

De Bomenstichting is op 8 juli 1970 opgericht. In 2019 zijn we druk bezig geweest met de voorbereiding van het [feestjaar in 2020](#). Allereerst met het schrijven van *Het verhaal van de Bomenstichting*. Maria van Rooijen, eindredacteur van Bomennieuws, heeft de ontwikkeling van de Bomenstichting opgetekend na archiefonderzoek en gesprekken met mensen die veel betekend hebben voor de Bomenstichting. Dit heeft geleid tot een prachtig overzicht, dat in april 2020 is verschenen. Verder is er veel overleg geweest in verband met de planning van een bomenreis naar Engeland, een feestdag en een studiedag, de tentoonstelling Toppers, bomen in de Nederlandse schilderkunst in het Dordrechts Museum en het planten van een boom. Vanwege de coronamaatregelen in 2020 zijn de bomenreis en de studiedag verzet naar 2021.

➤ Werving nieuwe bureausecretaris

In verband met de pensionering van de bureausecretaris Hanna Hirsch in de loop van 2020 is eind 2019 gestart met de werving van een opvolger. De vacature stond in het winternummer van Bomennieuws, een digitale nieuwsbrief en op sociale media. Een enthousiaste en veel belovende opvolger is inmiddels aangenomen, zij start per 1 september 2020.

Vrijwilligers

Sinds jaar en dag steunen enkele honderden vrijwilligers het werk van de Bomenstichting met hun inzet, kennis en tijd. Zonder hen zou de Bomenstichting niet kunnen functioneren. Dank daarvoor!

➤ Contactpersonen

Contactpersonen zetten zich in voor het behoud en een beter beheer van bomen in hun gemeente of regio. Vaak nemen zij zelf initiatieven, soms vragen we vanuit het kantoor om ondersteuning bij vragen van particulieren. Sommigen organiseren bomenwandelingen, anderen geven lezingen of overleggen op regelmatige basis met de gemeente. Op de achtergrond zijn deskundigen beschikbaar voor advies. Sommige contactpersonen zijn zelf boomspecialist. Het kantoor biedt ondersteuning bij procedures en beleidsvragen en faciliteert studie- en ontmoetingsdagen. Ook in 2019 hebben de contactpersonen weer veel werk verzet. Vier nieuwe contactpersonen hebben zich aangemeld, vier hebben bedankt. Drie kundige en trouwe contactpersonen zijn overleden: Dick Lankwerden, Hans Mandjes en Loek Vlaanderen.

➤ Boominspecteurs

Boominspecteurs controleren sinds 2014 bomen uit het Landelijk Register van Monumentale Bomen op aanwezigheid van de bomen, conditie en juist locatie op de kaart.

➤ Vrijwilligersdagen

Jaarlijks organiseren we een landelijke dag voor de vrijwilligers. Het doel van de bijeenkomsten is bijscholing, het delen van ontwikkelingen en ontmoeting.

- De landelijke dag vond plaats op 18 mei in Apeldoorn, Bomenstad van Europa 2018, als onderdeel van de Nederlandse Bomendagen. Er waren twee presentaties: de nieuwe 'Richtlijn Bomen Effect Analyse', hét afwegingsinstrument om bomen bij activiteiten te behouden door Gerrit-Jan van Prooijen, bestuurslid en boomspecialist. Boomspecialist Annemiek van Loon vertelde over 'Een gezonder en beter bomenbestand'. In de middag werd gewandeld of gestept langs groeiplaatsen en monumentale bomen.
- De regionale bijeenkomst voor Brabant & Limburg vond plaats op 5 oktober op kasteel Geldrop. Henry Kuppen hield een presentatie over 'De baten van Bomen'. Vervolgens vertelde Frits Gielissen over 'Veterane bomen'. Beide inleiders leidden ons vervolgens langs de monumentale bomen op het kasteelterrein.

Donateurs

Het aantal donateurs is al jaren stabiel, ruim 1.900. In 2019 mochten we 86 nieuwe donateurs verwelkomen. Ongeveer eenzelfde aantal is ook uitgeschreven vanwege verhuizing, overlijden of langdurig geen bijdrage betalen. Nieuwe donateurs melden zich vaak spontaan aan of doen dit na het ontvangen van subsidie voor boomonderhoud, na opname van een boom in het Landelijk Register van Monumentale Bomen of omdat zij een goed advies hebben ontvangen. Bij aanmelding ontvangen donateurs sinds de zomer het boek *Leve(n)de speelplekken* als welkomstgeschenk. Dit wordt gewaardeerd. Ook is het boek aan donateurs geschonken tijdens de donateursdag en de Dierckxlezing.

➤ Donateursdag

Op 21 september leidden de boswachters René Jagt en Liesbeth Spruijt van Aardspoor Natuuractiviteiten ons rond op landgoed Molecaten bij Hattem. Een uitgestrekt natuurgebied met een rijke historie. We ontdekten sporen van zwijnen en reeën, roken aan vogelkers, liepen langs oude verdedigingswerken uit de 80-jarige oorlog en bewonderden de Mariabeuk. Tijdens de overheerlijke lunch vond de première plaats van de film *De stad als bos*. Het was een stralende dag, in alle opzichten.

➤ **24e Dierckxlezing**

Dr. René van der Velde van de TU Delft, de stadsbomenprofessor, gaf op 6 november de 24e Dierckxlezing. De lezing 'Bomen bepalen de stad' ging over stadsbomen. Stadsbomen geven voor een belangrijk deel identiteit, structuur en beleving aan onze steden en zijn essentieel voor CO₂-opslag, verkoeling, waterbeheer en ecologie. Aan de hand van dia's van oude prenten en kaarten werd de relatie van bomen met hun standplaats aangetoond en het belang van bomen voor het karakter van een stad. Steden moeten volgens Van der Velde als (bewoonde) bossen worden gezien en zo worden gehouden om ze leefbaar te houden. De lezing is als artikel verschenen in het winternummer 2019 van Bomennieuws.

Landelijk Register van Monumentale Bomen

➤ **Register**

De actualisatie van het Landelijk Register van Monumentale Bomen is in 2014 gestart (www.monumentalebomen.nl). In totaal staan er ruim 14.000 boomobjecten in het register, dat wil zeggen solitaire bomen, bomengroepen en -lanen. Ongeveer 40 boominspecteurs waren actief in 2019. 95% van de bomen is nu gecontroleerd. Ook worden regelmatig nieuwe bomen in het register opgenomen. In 2019 hebben 16 particuliere eigenaren een aanmelding voor registratie gedaan. Van 12 eigenaren zijn bomen opgenomen. Op initiatief van boominspecteurs zijn zo'n 100 nieuwe boomobjecten geregistreerd. Een commissie beoordeelt de aanmeldingen.

Met ingang van 2018 is Jeroen Philippona aangesteld als coördinator van het register. In deze hoedanigheid voert hij ook gesprekken met grote natuureigenaren om aandacht te vragen voor monumentale bomen op hun terreinen.

➤ **Kaart Groen Erfgoed**

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft in 2018 de [Kaart Groen Erfgoed](#) uitgebreid met de monumentale bomen uit het Landelijk Register van Monumentale Bomen. In 2019 vond een update plaats omdat er bomen zijn verdwenen of bijgekomen en omdat bij veel bomen nieuw beeldmateriaal is toegevoegd.

➤ **Bomenfonds**

Eigenaren van bomen die zijn opgenomen in het register kunnen onder bepaalde voorwaarden subsidie aanvragen voor het onderhoud van hun bomen. Toekenning van subsidie is mogelijk dankzij de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 2019 is € 13.385 aan subsidies uitgekeerd aan 20 aanvragers. Boomspecialist Maarten Windemuller beoordeelt de aanvragen.

➤ **Artikel**

Een mooi artikel over monumentale bomen in het Gooi 'Monumentale bomen staan bij ons om de hoek' verscheen op 3 september in de [Gooi- en Eemlander](#).

Nieuwe producten

➤ **Richtlijn voor Bomen Effect Analyse**

Op 16 mei is de nieuwe *Richtlijn Bomen Effect Analyse* (BEA) gepresenteerd in Apeldoorn, tijdens de Nederlandse Bomendagen. De Bomenstichting heeft de nieuwe richtlijn opgesteld in samenwerking met CROW. De nieuwe richtlijn bevat 12 bouwstenen waarmee voor aanvang van geplande activiteiten kan worden bepaald wat de gevolgen hiervan zijn voor bomen. Ook wordt aangegeven wat er nodig is om bomen in goede conditie te houden. Vast onderdeel is het benoemen van alternatieven waardoor behoud voor de toekomst mogelijk is en de kwaliteit van de boom kan verbeteren. Het boek is te bestellen via de [webwinkel](#), de digitale versie maakt deel uit van de [CROW-Kennismodule Bomen](#).

➤ **Factsheet Bomen langs N-wegen**

Plannen van provincies om bomen langs N-wegen te kappen leiden telkens tot felle discussies. Maar waarom staan er veel bomen langs N-wegen, hoe breed moet de 'obstakelvrije zone' zijn en welke mogelijkheden bieden de richtlijnen om wegen zo veilig mogelijk in te richten met behoud van bomen? We hebben de feiten op een rijtje gezet, in Bomennieuws gepubliceerd en als [factsheet](#) op 18 juni 2019 naar alle provincies gestuurd.

➤ **Film De stad als bos**

Over het belang van bomen in de stad gaat de film *De stad als bos*. Op een heldere manier wordt in korte tijd de werking van bomen zichtbaar gemaakt. Bomen, en juist ook grote en oude bomen, leveren een belangrijke bijdrage aan de oplossing van de klimaatproblematiek. Met behulp van moderne technieken kunnen jonge en oude bomen de voorwaarden krijgen voor een goede groei en ontwikkeling. Zorgvuldig omgaan met bomen en hun groeiplaats is een belangrijke en noodzakelijke investering in de toekomst. De film ging op de donateursdag in première en is gratis te [downloaden](#) op onze website. Hij is ook beschikbaar in een Engelstalige versie, *The City as a Forest*. Wij bedanken de sponsors voor hun bijdrage!

Communicatie

➤ **Bomennieuws**

Ons tijdschrift [Bomennieuws](#) komt tweemaal per jaar uit met actuele en informatieve artikelen (als pdf en als hard copy). De redactie bestaat uit Jeroen van den Bergh, Hanna Hirsch, Anja Koning, Henriette Lautenbach en Maria van Rooijen (eindredacteur). In 2019 zijn alle oude nummers Bomennieuws (vanaf 1976) gedigitaliseerd en voor een ieder toegankelijk gemaakt via de website. Met dank aan Wammes Witkop en Lies Muller!

Zomernummer 2019

- Bio-energie uit hout: Belangrijke schakel in energietransitie, auteurs: Bas Lerink en Joop Spijker
- Nieuwe Richtlijn Bomen Effect Analyse is gereed, auteur: Herman Best
- Gallen, de plantenversierders, auteur: Roelof Janssens
- Natuurlijke groeiplaatsen voor bomen in de stad, auteur: Erwin van Herwijnen
- Bomen langs N-wegen, auteurs: Ceciel van Iperen, Annemiek van Loon en Gerrit-Jan van Prooijen
- Gaan onze bomen alle ziektes wel overleven? auteur: Henry Kuppen
- i-Tree Eco biedt kansen voor schonere en gezondere steden, auteur: Maria van Rooijen
- Landelijk Register van Monumentale Bomen timmert steeds meer aan de weg, auteur: Jeroen Philippona
- Op landgoed Molecaten komt geschiedenis tot leven, auteur: René Jagt
- Enkele bomenverhalen uit het verleden, auteur: Jacques Moerman

Winternummer 2019

- Bomen kunnen veel grootstedelijke problemen oplossen, auteur: Maria van Rooijen
- Groeiende aandacht voor veteranenbomen, auteur: Tom Joye
- Hulst, een uitdaging voor vakmensen, auteur: Maarten H. van Atten
- Rechter erkent belang bomen voor luchtkwaliteit, auteur: Frank Warendorf
- De Nieuwe Ooster, auteur: Johan Mullenders
- Boomkickers, auteur: Ton Stumpel
- Voedselbossen hebben grote bomen nodig, auteurs: Huib Snee en Bastiaan Rooduijn
- Ambachtelijk werken met vers hout, auteurs: Sjors van der Meer en Job Suijker
- Boekbespreking van De aarde, de hemel en de bomen, auteur: Annemiek van Loon

Met dank aan alle auteurs en fotografen!

➤ **Advertenties**

Met het tijdschrift De Tuin in vier seizoenen vond uitwisseling plaats van advertenties. Digitale uitwisseling van een advertorial was er met de digitale nieuwsbrief van 'Op lemen voeten'.

➤ **Digitale nieuwsbrieven**

Dit jaar zijn drie digitale nieuwsbrieven verstuurd met actuele onderwerpen naar onze achterban. Abonneren op de [nieuwsbrief](#) kan via de website.

➤ **Persberichten en mailingen**

- Verschijnen van de *Richtlijn Bomen Effect Analyse*
- Verschijnen van de film *De stad als bos*
- Factsheet *Bomen langs N-wegen*

➤ **Sociale media**

Regelmatig zijn boomgerelateerde tweets verstuurd en berichten op Facebook geplaatst. Enkele onderwerpen: factsheet *Bomen langs N-wegen*, uitkomen film *De stad als bos*, successen bij behoud bomen, beschermingsacties, aanbiedingen boeken, uitkomen Bomennieuws, Dierckxlezing, donateurswerving, *Richtlijn BEA*. Er zijn inmiddels ruim 1.700 volgers op Twitter en meer dan 1.000 op Facebook.

Sinds begin 2019 plaatsen we foto's op Instagram met een korte beschrijving. Met name foto's van oude bomen worden goed gewaardeerd. Aantal volgers: 650.

Adviezen, procedures en handhavingsverzoeken

De Bomenstichting heeft ook in 2019 veelvuldig advies gegeven bij dreigende schade of kap van bomen, ziekte, schaduwwerking enz. Veelal per e-mail aan particulieren en ook aan gemeenten. Als voorbeeld noemen we advisering aan bewoners inzake een populierenvervangingsplan in Haarlem en aan bewoners in Buitenveldert inzake een handhavingsprocedure over herplant na illegale kap. Daarnaast hebben we verschillende gemeenten geadviseerd over voorgenomen bomenverordeningen en hebben we zienswijzen ingediend over ontwerpbestemmingsplannen. Enkele zaken worden hierna beschreven.

➤ **Annevilleboom**

In december 2016 is aangekondigd dat de beroemde zomereik in de middenberm van de A58 gekapt moet worden in verband met verbreding van de weg ter hoogte van Ulvenhout. De Bomenstichting verzet zich tegen deze kap en heeft het ingenieursbureau Movares gevraagd een second opinion op te stellen. Dit rapport hebben wij op 19 december 2018 aangeboden aan minister Van Nieuwenhuizen. Zij heeft in 2019 laten weten dat het besluit over de kap mee zal worden genomen in de keuze voor het tracé. Door de stikstofcrisis liggen de plannen voor verbreding van de weg stil.

➤ **Adviezen aan gemeenten**

Gemeente Drimmelen

De gemeente Drimmelen heeft ons in januari gevraagd een oordeel te geven over de kapaanvraag voor 19 monumentale zilverlinden in de Marktstraat te Made in verband met herinrichting (centrumplan Made). De in opdracht van de gemeente opgestelde boomrapportage is op kosten van de gemeente door een door ons aangewezen adviesbureau beoordeeld. De conclusie van de second opinion was dat het rapport niet voldeed. Een nadere onderbouwing bracht hierin geen verandering. De gemeente heeft vervolgens twee andere bedrijven ingeschakeld en met enige verbazing geconstateerd dat de rapporten niet eensluidend waren. De slagingskans van verplanting en of dunning nu wel of niet noodzakelijk is, wisselde per rapport. Ons adviesbureau heeft ook deze rapporten beoordeeld en geadviseerd om geen dunning uit te voeren. Op 12 december 2019 heeft de gemeenteraad besloten dit advies te volgen; slechts drie bomen worden gekapt. Ook is gekozen voor open boomborders en groeiplaatsverbetering.

Gemeente Gorinchem

Een bijzondere situatie deed zich voor in de gemeente Gorinchem. In juni werden we benaderd door de gemeente in verband met een kapaanvraag voor een esdoorn op de Altenawal. De boom staat gedeeltelijk op gemeentegrond. Bij de bouw van de appartementen in 2012 was ervoor gekozen de boom te behouden. Een deel van de bewoners ondervindt overlast. De kapaanvraag was door gemeente en de VvE gezamenlijk ingediend waarna de gemeente ons om advies vroeg. Ook hier hebben we op kosten van de gemeente een rapport laten opstellen. Hieruit kwam naar voren dat het een gezonde boom met beeldbepalende waarde betreft en dat dit reden is de kapvergunning te weigeren, hetgeen het college van B en W vervolgens ook heeft gedaan. Ook in bezwaar werd de vergunning geweigerd. Hiertegen werd geen beroep ingesteld.

➤ **Procedures**

Gemeente Oosterhout

Wij hebben bezwaar gemaakt tegen de omgevingsvergunning voor de kap van een monumentale linde voor een café in het beschermde dorpsgezicht van Den Hout, gemeente Oosterhout, en een voorlopige voorziening gevraagd om de kap te voorkomen. De Rechtbank Zeeland-West-Brabant wees de voorlopige voorziening op 10 september toe, omdat voor het kappen van de boom ook nog een omgevingsvergunning is vereist op grond van het bestemmingsplan en die toetsing in het geheel nog niet was verricht. We hadden de gemeente hierop gewezen, maar dit werd kennelijk niet begrepen. Het besluit op bezwaar volgde op 6 februari 2020. De vergunning werd ingetrokken, omdat de vergunning op grond van het bestemmingsplan niet kon worden verleend wegens een gebrek in dit plan. De gemeente gaat een procedure starten om dit aan te passen.

Gemeente Boekel

Op 16 april werd ons beroep tegen het bestemmingsplan 'Omgevingsplan Buitengebied 2016' bij de Raad van State behandeld. Dit plan regelt de bescherming van houtopstanden in het buitengebied op ongeveer dezelfde wijze als de Wet natuurbescherming (Wnb) en de daarop gebaseerde Verordening natuurbescherming Noord-Brabant al doen. De Raad van State oordeelde op 14 augustus dat de regels van het bestemmingsplan niet gelijk zijn aan die van de Wnb, onder meer omdat de begripsbepaling van houtopstand ruimer is en ook het periodiek vellen van hakhout moet worden gemeld. Het is volgens de Raad van State geen bezwaar dat zich situaties kunnen voordoen waarin zowel een melding op grond van de Wnb als een melding op grond van de planregels moet worden gedaan. Opgemerkt moet worden dat de gemeente er bij het opstellen van het plan vanuit was gegaan dat de regels van de Wnb in het plangebied niet gelden, omdat de gemeente de bebouwde kom Wnb had opgerekt tot de gemeentegrens, welk besluit in 2018 door de rechtbank werd vernietigd. In het buitengebied van Boekel functioneren nu dus twee meldingstelsels naast elkaar, hetgeen niet de bedoeling was van de gemeenteraad.

Gemeente Ede

Op 8 april heeft de Rechtbank Gelderland ons verzoek om voorlopige voorziening om twee monumentale zomereiken in Ede niet te kappen toegewezen. De bomen stonden op het Enkaterrein, waar een nieuwe woonwijk in ontwikkeling is. Het verzoek was mede ingediend door de Stichting Milieuwerkgroepen Ede en twee bewoners. Interessant zijn de overwegingen van de voorzieningenrechter over de gemeentelijke beleidsregel vellen en herplanten houtopstanden. Uit deze beleidsregel volgt dat de omgevingsvergunning voor het vellen van een monumentale houtopstand wordt verleend als de houtopstand in de weg staat bij de uitvoering van activiteiten die niet kunnen worden uitgevoerd zonder de houtopstand te verwijderen en waarvoor een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend die naar oordeel van het bevoegd gezag kan worden gehonoreerd. De gemeente leidt uit deze beleidsregel af dat de beslissingsruimte die zij in de APV heeft gekregen via dit beleid helemaal is ingevuld en dat er dus geen ruimte meer is voor een afzonderlijke belangenafweging. De voorzieningenrechter is er niet van overtuigd dat deze benadering juist is, mede gelet op de afweging in het kader van artikel 4:84 van de Algemene wet

bestuursrecht. Uiteindelijk zijn de bomen wel gekapt. Met de projectontwikkelaar is een regeling getroffen over extra herplant.

Gemeente Bernheze

Op 10 juni hebben wij tegen de voorgenomen kap van twee monumentale eiken in Heesch beroep ingesteld bij de Rechtbank Oost-Brabant. Bij een aansluiting van een nieuwe woonwijk op de Graafsebaan zou ter vervanging van de T-splitsing een rotonde worden aangelegd en de bomen stonden in de weg. De voorgestelde rotonde lag echter niet in de as van de Graafsebaan waardoor verkeer dat het dorp vaak met hoge snelheid inrijdt, nauwelijks afgeremd zou worden. Onze contactpersoon Helmus Boons heeft dit tijdens de zitting met verve toegelicht en tal van andere oplossingen genoemd. Tevergeefs. Op 25 oktober hebben wij hoger beroep ingesteld met overlegging van een rapport van een verkeerskundig bureau dat weinig heel liet van het rapport waarop de gemeente zich baseerde. De zaak liep ongunstig af bij de Raad van State op 5 maart 2020 en de bomen zijn kort daarna gekapt. Er werden 170-175 jaarringen geteld. Ze waren dus omstreeks 1850 geplant.

➤ **Handhavingsverzoeken**

Op 27 maart hebben we de directeur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied verzocht een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen wegens het illegaal kappen van twee bomen bij een school in Amsterdam West. Dit heeft tot niets geleid, omdat de directeur betwistte dat hij bevoegd zou zijn. Wel heeft het stadsdeel op verzoek van een bewoonster een last onder dwangsom opgelegd voor één van de bomen. Op 18 augustus is een handhavingsverzoek ingediend wegens de kap van een beeldbepalende den in een tuin in Amsterdam Zuid. Een beroep bij de rechtbank was nodig om de gemeente tot actie te dwingen. De vervolgens opgelegde herplant stond echter niet in verhouding tot de verloren gegane waarde. Hierover loopt nog beroep. Op 3 oktober is een handhavingsverzoek ingediend wegens de kap van een rij populieren in Waardhuizen, gemeente Altena. Hierop werd niet tijdig beslist waardoor wij genoodzaakt waren ons tot de rechtbank te wenden die ons op 12 februari 2020 gelijk gaf. De gemeente heeft het verzoek vervolgens afgewezen omdat op 14 februari 2020 alsnog een vergunning is aangevraagd.

Overleg met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I en W)

In november vond overleg plaats op het ministerie I en W. met J. Bennink (I en W), W. Rooijackers (Rijkswaterstaat) en G. Verschuure (TU Delft). Onderwerpen waren:

- Bomen langs N-wegen. Het voorstel is gedaan om een instrument voor de provincies te ontwerpen over het belang van bomenlanen en voorbeelden aan te reiken voor behoud van bomen. Dit voorstel wordt in 2020 uitgewerkt. Inzet is een goede afweging tussen verkeersveiligheid en behoud van structuren.
- Annevilleboom: er is nog geen tracébesluit genomen. Door de stikstofuitspraak staan deze plannen on hold.
- Bakenbomen: als bomen langs de rivieren verdwijnen betekent dit verlies van het landschapsaspect (cultuurhistorie). Het is nog niet gelukt om over dit onderwerp een studieopdracht voor studenten te formuleren.

Vertegenwoordigingen en relaties met andere organisaties

- VHG: Jaarlijks overleg met Egbert Roozen, directeur van de branchevereniging voor ondernemers in het groen (VHG). Onderwerpen waren o.a. de film De stad als bos, de nieuwe uitgave Richtlijn BEA en de jubilea van beide organisaties in 2020.
- CROW: gezamenlijke uitgave van Richtlijn BEA
- In de nieuwsbrief van juni van De Groene Stad heeft een [interview](#) gestaan met Edwin Koot n.a.v. het uitkomen van de Richtlijn BEA.
- Onderzoekstraject Urban Forestry aan de TU Delft: 'Van stadsbomen naar bomenstad'. De Bomenstichting is lid van de klankbordgroep.
- Bijdrage aan de Nederlandse Bomendagen in Apeldoorn: Richtlijn BEA.

- GroenLinks 2^e Kamerfractie: De Bomenstichting heeft input geleverd voor het [Nationaal Bomenplan](#) dat GroenLinks en de SP op 7 oktober 2019 hebben ingediend in de Tweede Kamer. Hierin wordt o.a. gepleit voor meer juridische bescherming van monumentale bomen door voorbescherming en opname van bomen uit het Landelijk Register van Monumentale Bomen op de bomenlijsten van gemeenten.
- i-Tree: we waren aanwezig bij de lancering van de Nederlandse versie van i-Tree, geïnitieerd door de VHG en Stadswerk i.s.m. universiteiten, hogescholen, gemeenten en boomadviesbureaus.
- Urgenda: De Bomenstichting heeft zich aangesloten bij [Urgenda](#), de organisatie die zich met ruim 800 organisaties inzet voor o.a. reductie van CO₂ met 25% eind 2020.
- IVN: jaarlijks overleg. Besloten is tot het gezamenlijk uitbrengen van een bomenwaaier voor kinderen in 2020. De Bomenstichting schenkt via IVN aan alle scholen die betrokken zijn bij het aanleggen van een Tiny Forest het boek *Leve(n)de speelplekken*.
- Klimaatkracht Delfland: De Bomenstichting is partner geworden van dit initiatief van Hoogheemraadschap Delfland, met het doel de regio Delfland klimaatbestendig te maken.
- Natuurinclusief bouwen: we hebben de brieven die de Stichting Steenbreek aan de ministers Schouten en Van Nieuwenhuizen op 14 november verstuurd mede ondertekend. Het betreft een pleidooi om het natuurinclusief bouwen tot norm te maken.
- Federatie tegen biomassacentrales: de Bomenstichting heeft zich aangesloten bij de FAB, de landelijke federatie tegen biomassacentrales, het verbranden van biomassa en ontbossing.
- Er is overleg geweest met het Norminstituut Bomen: wederzijds informeren van activiteiten.

Amsterdam, 12 mei 2020

Jan Borren
 Gerrit-Jan van Prooijen
 Frank Warendorf, secretaris
 Hanna Hirsch (bureausecretaris)

Peter Lommerse
 Eric Rood
 Bart Witmond, penningmeester